

Celebrating 60 years

สังคมปริวรรต พัฒนือนาคต

Transforming society. Defining the future.

ความสัมพันธ์ของวงจรการศึกษา กับการวัดและประเมินผล

แนวคิดการประเมินการเรียนรู้

ประเภทของการวัดและประเมินผล

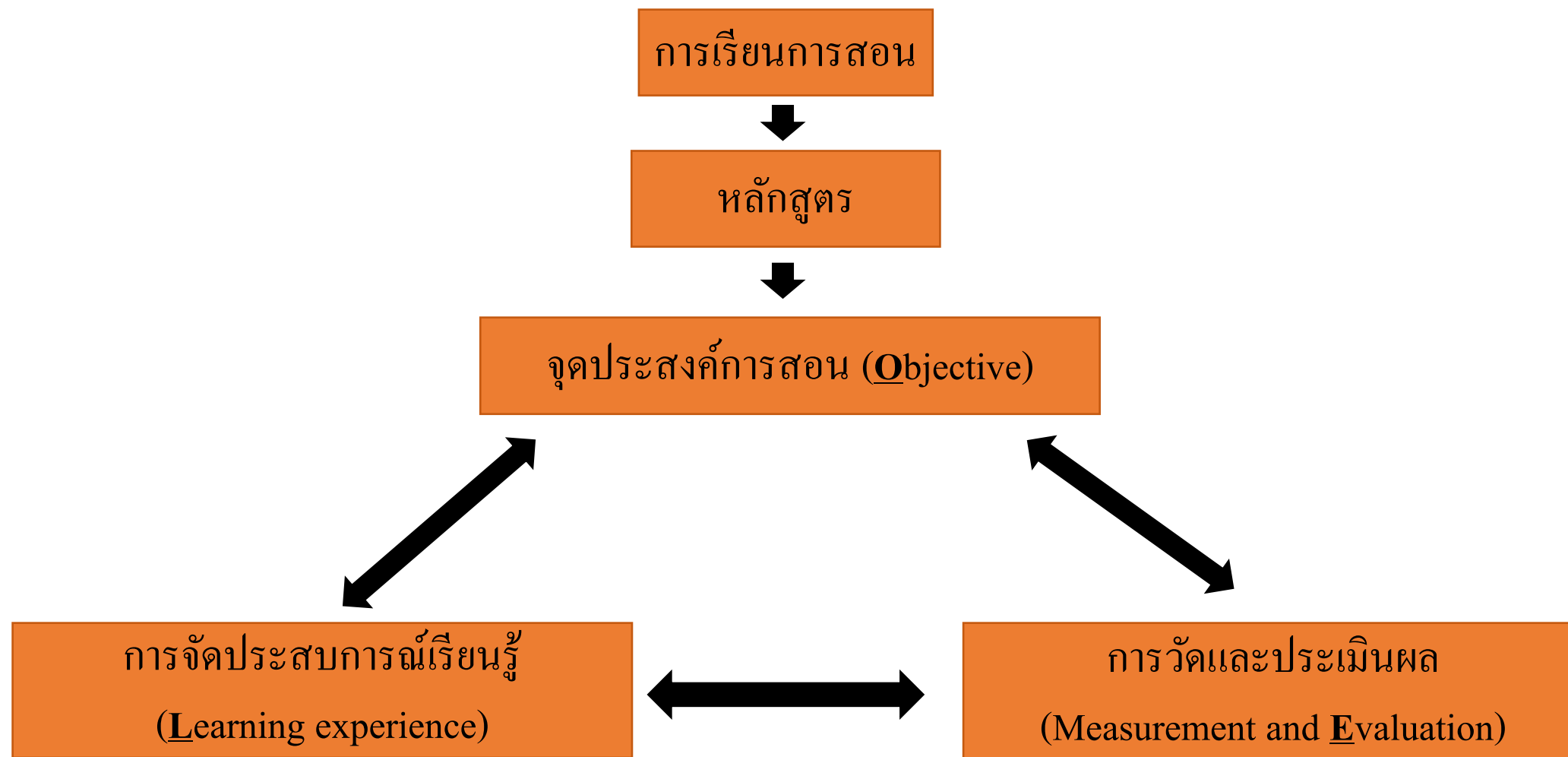
8/23/2021

King Mongkut's University of Technology Thonburi

8/23/2021

ความสัมพันธ์ของวงจรการศึกษา กับการวัดและประเมินผล

ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดและการวัดและประเมินผล

ความสำคัญของการวัดและประเมินผล และความสัมพันธ์กับการเรียนการสอน

- การเรียนการสอนประกอบด้วยหลักสูตร ที่ต้องมีจุดประสงค์การสอน
- จุดประสงค์การสอน คือ
 - ลักษณะพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียน
- การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ
 - เป็นการสอนที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการท่องจำตามตำรา
 - ครอบคลุมความรู้ใหม่ๆ ที่ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงาม พัฒนาการ และการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - ยอมรับความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- การวัดและประเมินผล คือ
 - ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน
 - เป็นการประเมินสภาพจริงที่ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน เช่น ตรวจสอบความรู้พื้นฐาน เพื่อวินิจฉัย เพื่อเปรียบเทียบระดับพัฒนาการ เพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นต้น
2. วิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้น
3. เลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสม
4. นำไปทดลอง (ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ)
5. ตรวจสอบให้คะแนน
6. ตัดสินคุณค่าของผลการเรียน
7. รายงานและนำผลไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียน

ขั้นตอนสำคัญในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แนวคิดพื้นฐาน/หลักการ	ขั้นตอน
วัดและประเมินผลไปทำไม	1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล
วัดและประเมินผลอะไร	2. วิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้น
วัดและประเมินผลอย่างไร	3. เลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสม 3.1 ออกแบบสร้างเครื่องมือ 3.2 ลงมือสร้างเครื่องมือ 3.3 ทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 4. นำไปทดสอบ 5. ตรวจสอบให้คะแนน
ตัดสินผลด้วยวิธีใด	6. ตัดสินคุณค่าของผลการเรียนรู้ 7. รายงานและนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุง

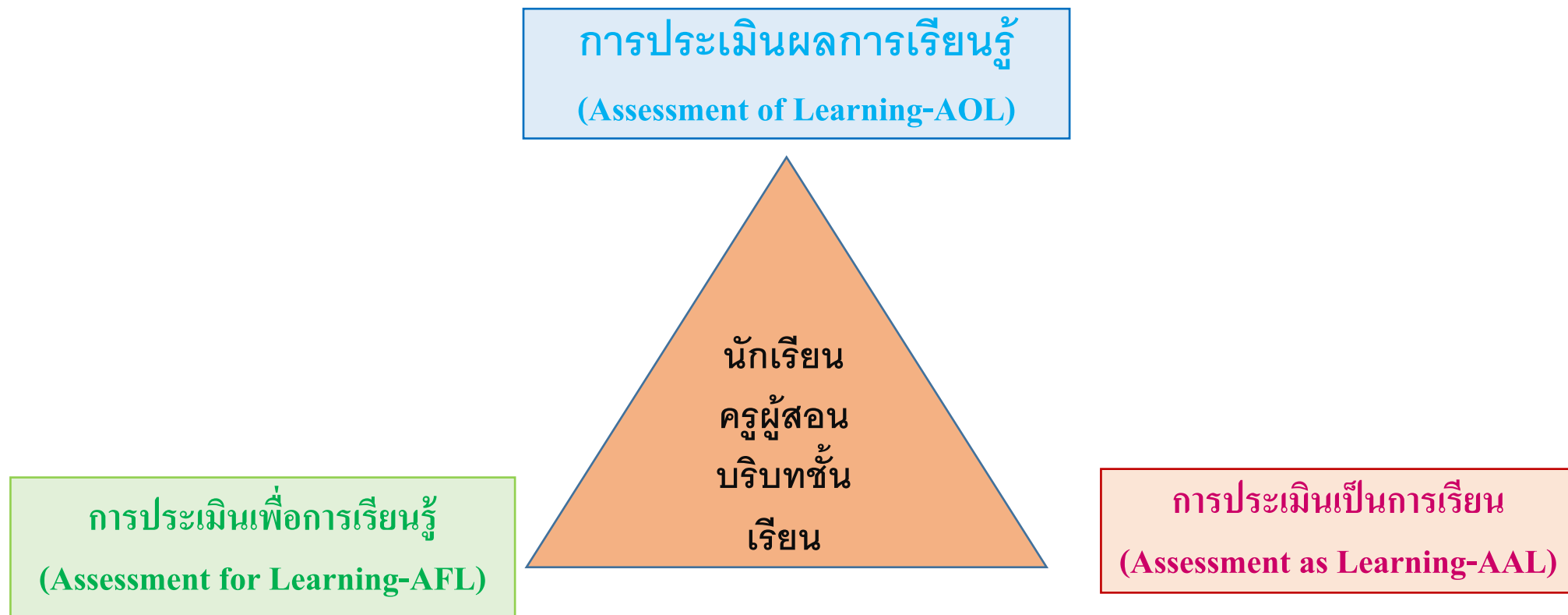
แนวคิดสำคัญของการประเมินผู้เรียน

แนวคิดในการประเมินการเรียนรู้ (Learning Assessment)

การเรียนรู้สามารถประเมินได้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning-AOL)
2. การประเมินเป็นการเรียนรู้ (Assessment As Learning-AAL)
3. การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning-AFL)

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการเรียนรู้แต่ละแบบ

ลักษณะของการประเมินจำแนกตามวัตถุประสงค์

ลักษณะของการประเมิน	วัตถุประสงค์
การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning-AOL)	ครูผู้สอนใช้ในการตัดสินระดับความสำเร็จของผู้เรียน (level of achievement) ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น การตัดเกรด การตัดสินผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นต้น จากระบบหรือหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน (evidence of learning) ตัวอย่างเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบประเมินทักษะ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น
การประเมินเป็นการเรียนรู้ (Assessment As Learning-AAL)	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือในการกำกับติดตามการเรียนรู้ (monitor) ของตัวผู้เรียนเอง และตรวจสอบตนเองว่าอยู่ในระดับใดของความสำเร็จ (milestone) เพื่อไปให้ถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนการปรับปรุงให้ชั้นเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตัวอย่างเช่น แบบรายงานตนเอง แบบตรวจสอบรายงาน แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ แบบประเมินตนเอง เป็นต้น
การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning-AFL)	ครูผู้สอนใช้กระบวนการประเมินในการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ไปถึงจุดหมายของการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การใช้คำถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น

การเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินการเรียนรู้

	การประเมินเพื่อพัฒนา/ความก้าวหน้า/ (Formative Assessment)		การประเมินเพื่อตัดสิน/สรุปผล/สรุปรวม (Summative Assessment)
	การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning-AFL)	การประเมินเป็นการเรียนรู้ (Assessment As Learning-AAL)	การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning-AOL)
วัตถุประสงค์	เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ไปถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบตนเองว่าอยู่ในระดับใด เพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	เพื่อตัดสินระดับความสำเร็จของผู้เรียน (level of achievement) ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น การตัดเกรด การตัดสินผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นต้น
กระบวนการ	ครูผู้สอนใช้กระบวนการ/กิจกรรมการประเมินผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ไปยังผู้เรียน	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือในการกำกับติดตามการเรียนรู้ (monitor) ของตัวผู้เรียนเอง ว่าอยู่ในขั้นใดแล้วของความสำเร็จ (milestone)	ครูผู้สอนนำร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน (evidence of learning) มาตัดสินระดับคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานความสำเร็จที่กำหนดไว้
เครื่องมือ	ตัวอย่างเช่น การใช้คำถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น	ตัวอย่างเช่น แบบรายงานตนเอง แบบตรวจสอบรายงาน แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ แบบประเมินตนเอง เป็นต้น	ตัวอย่างเช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินทักษะ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น

ประเภทของการวัดและประเมินผล

ประเภทของการวัดและประเมินผล

1. จำแนกตามจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล
2. จำแนกตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน
3. จำแนกตามการแปลความหมายของคะแนน

1 จำแนกตามจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล

1. จัดตำแหน่ง (Placement) เช่น แบบสอบความพร้อม (readiness test) แบบสอบก่อนเรียน (Pretest) แบบสอบวัดความถนัด (Aptitude test)
2. คัดเลือก (Selection) เพื่อคัดเลือกคน โดยมีเกณฑ์ตัดสินผล และมีผลการตัดสินเป็น รับ ไม่รับ เช่น คัดเลือกเข้าทำงาน เข้าศึกษาต่อ โดยทั่วไปเครื่องมือต้องมีความยาก เนื่องจากต้องการคนเก่ง
3. วินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการวัดและประเมินเพื่อทราบความบกพร่องของนักเรียน ค้นหาว่าเก่ง อ่อนเพราะเหตุใด เรื่องอะไร เพื่อหาสาเหตุ เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน
4. เปรียบเทียบ (Assessment) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการผู้เรียน โดยเปรียบเทียบเป็นระยะ ๆ อาจเป็นช่วง ๆ ระหว่างภาคเรียน หรือสิ้นสุดภาคเรียน ตัวอย่างเครื่องมือ เช่น แบบสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-made test) แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต
5. ทำนาย (Predictive) หรือ พยากรณ์ ใช้เพื่อทำนายความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนในอนาคต เช่น นักเรียนควรเรียนต่ออะไร หรือประกอบอาชีพอะไร
6. ประเมิน (Evaluation) เป็นการตัดสินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของรายวิชาเพียงใด เช่น ตัดสินผลการเรียนของนักเรียนให้เกรด A-F, 1-4

2. จำแนกตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน

1. การวัดและประเมินผลก่อนเรียน (Pre-evaluation) เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน
2. การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน (Formative evaluation) เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
3. การวัดและประเมินผลหลังเรียน (Summative evaluation) เพื่อตัดสินผลการเรียน

3. จำแนกตามการแปลความหมายของคะแนน

1. การวัดและประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced) แนวคิดตั้งอยู่บนทฤษฎีของความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่เชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้แตกต่างกันในเวลาเท่ากัน คะแนนมีการกระจายเป็นแบบโค้งปกติ ผู้เรียนมีความรู้สูง ต่ำ คนมีความรู้ปานกลางมีจำนวนมาก คนอ่อน และเก่งมีจำนวนน้อยกว่า และการจัดความรู้ความสามารถทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้สูงหรือต่ำเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้เรียนทั้งหมด แต่ไม่ทราบความสามารถที่แท้จริงของตนเอง
2. การวัดและประเมินผลอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced) แนวคิดตั้งอยู่บนทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ที่ว่าการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอะไร ทำอะไรได้บ้าง คะแนนที่ได้แทนความสามารถของผู้เรียนในขอบเขตเนื้อหาที่สำคัญของวิชา การวัดความรู้ความสามารถจึงเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่พึงมี โดยไม่เทียบกับผู้อื่นในกลุ่มเดียวกัน
3. การวัดและประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม เป็นการวัดและประเมินผลแบบผสม มีแนวคิดตั้งอยู่บนทฤษฎีที่ว่าเปรียบเทียบคะแนนของผู้เรียนกันเองภายในกลุ่มจะมีความสมบูรณ์ขึ้น ถ้าผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถตามคุณสมบัติขั้นต่ำแล้ว

กิจกรรมที่ 1 (ส่งท้ายชั่วโมงเรียน)

ทดสอบความเข้าใจ การวัด (Measurement) VS การประเมิน (Evaluation)

1. แบร์รี่ วิ่งด้วยความเร็ว 5 กม./ชม.
2. ลีเดียร์ เป็นคนมัธยัสถ์
3. หยาด มีความสามารถในการพ้อน้ำสูง
4. แพทย์วัดความดันโลหิตของ เก่ง ได้ 100/80 mmHg
5. สายฟ้า มีความดันโลหิตสูง
6. พายุ เป็นคนเมตตากรุณาต่อสัตว์
7. สายน้ำมีความสามารถในการร้องเพลงดีกว่า สายใจ
8. นิกกี้ มีความสามารถในการคำนวณ ภาษา และมิติสัมพันธ์ เท่ากับ 10 20 30 ตามลำดับ

กิจกรรม 2 (ส่งท้ายชั่วโมงเรียน)

ทบทวน ประเภทของแบบวัด

ข้อความต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลประเภทใด

1. การแนะแนวการศึกษาจากความถนัดทางการเรียน
2. การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ
3. การหาสาเหตุของการที่นักเรียนอ่อนกำลังที่โรงเรียน
4. การติดตามผลการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ
5. การประมวลผลการเรียนรู้ทั้งหมด
6. มคอำสอบคณิตศาสตร์ได้คะแนนที่ (T-score) เท่ากับ 60
7. มคอำมีความสามารถทางคณิตศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพื่อนๆ
8. แก่งส้มมีความสามารถทางการเรียนสูง

กิจกรรมที่ 3 (ส่งท้ายชั่วโมงเรียน)

การสรุปงานวิจัย (งานเดี่ยว)

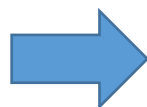
1. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
2. กลุ่มตัวอย่าง /กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการพัฒนา/การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผล
6. รายงานคุณภาพเครื่องมือวัดผล
7. เขียนอ้างอิงที่มา ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ปีพิมพ์..... (เขียนการอ้างอิงตามแนวทางของ มจร.)
8. ส่งงานใน google form

งานกลุ่ม

(กลุ่ม 5-6 คน/ส่งก่อนเรียนครั้งต่อไปเตรียมนำเสนอในชั้นเรียน)

จากงานวิจัยที่นำมา ให้สรุป ประเด็นต่อไปนี้
(ข้อ 1, 2, 3 และ 6 งานเดี่ยว สรุป และในส่ง
google drive ก่อนวันเรียน 1 วัน)

1. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
2. กลุ่มตัวอย่าง /กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่ม
5. สรุปงานวิจัยของสมาชิกในกลุ่ม
ในรูปแบบตาราง
6. เขียนรายการอ้างอิงของงานวิจัยตามแบบ
มจร.
7. นำเสนอในชั้นเรียน ไม่เกิน 5 นาที (มี slide
ประกอบ)

รายการ/เรื่องที่	1	2	...	6	รวม
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อ					
1. เปรียบเทียบผลการ เรียนรู้ก่อนและหลังเรียน	✓		✓		
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้	✓	✓			
.					
.					
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษา					
1.นักเรียน (ม.1,3)		✓	✓		
2. นักศึกษาป.ตรี	✓				
3.					
.					
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล					
1. ข้อสอบ					
2. แบบสอบถามความพึง พอใจ					
3. แบบประเมินผล					